

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine
Predstavnički dom
Sarajevo, 16.12.2019. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosna i Hercegovina
Parlament Federacije BiH

PREDSTAVNIČKI DOM
n/r Mirsad Zaimović, predsjedavajući

DOM NARODA
n/r Tomislav Martinović, predsjedavajući

VLADA FEDERACIJE BIH
n/r Fadil Novalić, premijer

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno 16-12-2019			
Org. jed.	B : o j	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	2430	/19

PREDMET: Prijedlog Zakona o izbornim jedinicama i broju mandata Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

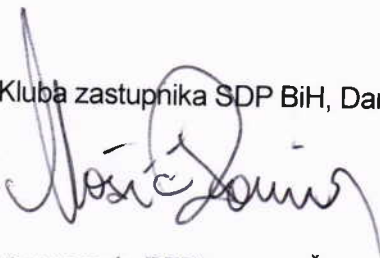
Poštovani,

Na osnovu člana 179. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 69/07 i 2/08), kojim pravo predlaganja zakona ima svaki ovlašteni predlagač zakona iz člana 163. ovog Poslovnika, dostavljamo Vam Prijedlog Zakona o izbornim jedinicama i broju mandata Parlamenta Federacije BiH.

Na osnovu člana 191. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine predlažemo da se prijedlog zakona razmatra po hitnom postupku. Prijedlog sa obrazloženjem na bosanskom jeziku zakona, možete naći u prilogu.

S poštovanjem,

Predsjednik Kluba zastupnika SDP BiH, Damir Mašić

Delegat u Domu naroda PFBiH, Aner Žuljević

PRIJEDLOG

**ZAKONA O IZBORNIM JEDINICAMA I BROJU MANDATA
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Decembar 2019. godine

OBRAZLOŽENJE HITNOSTI DONOŠENJA ZAKONA

Imajući u vidu činjenicu da je 2018. godina izborna godina u Bosni i Hercegovini, te da će Centralna Izborna Komisija BiH vrlo brzo (maj 2018. godine), a u skladu sa članom 1.14. stav (2) Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08, 32/10, 15/12, 11/13, 18/13, 7/14, 31/16) raspisati Opće izbore 2018. godine, te činjenicu da Parlament Federacije BiH ima obavezu u skladu sa Izbornim Zakonom BiH i Ustavom Federacije BiH osigurati maksimalne demokratske standarde u pogledu određivanja broja i strukture mandata članova Parlamenta Federacije BiH, temeljem kojim bi izbori bili održani i izborni rezultati bili implementirani, predlagač smatra da je ovakav zakon potrebno usvojiti po hitnom postupku. S obzirom da bi, u kontekstu vrlo skorog raspisivanja Općih izbora 2018., u slučaju nedonošenja ovakvog Zakona vrlo izvjesno nastupile štetne posljedice po Federaciju BiH, postoji neodložna potreba da se urede odnosi i pitanja koja su predmet ovog Zakona, te predlagač smatra kako je Zakon neophodno razmatrati i usvojiti po hitnom postupku.

Pored toga, predlagač smatra da je zbog činjenice da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrdio da su na osnovu Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj U 23/14 od 1. decembra 2016. godine odredbe Potpoglavlja B člana 10.12. stav 2. u dijelu koji glasi: „Svacom konstitutivnom narodu se daje jedno mjesto u svakom kantonu“ i odredbe Poglavlja 20 – Prijelazne i završne odredbe člana 20.16.A stav 2. tačke a-j Izbornog zakona Bosne i Hercegovine prestale važiti, a da Parlamentarna skupština BiH nije usvojila izmjene Izbornog zakona BiH kojim bi bio propisan broj, struktura i način izbora delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz kantonalnih skupština, a koji se prema Ustavu Federacije BiH utvrđuju zakonom, neophodno ovu materiju riješiti posebnim Zakonom.

Također, predlagač smatra da je potrebno prilikom razmatranja donošenja ovog Zakona po hitnom postupku uzeti u obzir demokratski standard da se izborna zakonodavstvo ne bi trebalo mijenjati u toku izborne godine a što je u nizu svojih preporuka istakla i Evropska komisija za demokratiju putem prava tj. Venecijanska komisija.

Imajući u vidu navedeno, kao i odredbe člana 191. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08), odnosno člana 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09), ocijenjeno je da se radi o Zakonu kojim se uređuju pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i čije bi donošenje u redovnom postupku moglo izazvati štetne posljedice za provedbu izbora u Federaciji Bosne i Hercegovine (neposrednih i posrednih), te

formiranje vlasti nakon istih, te samim tim bi izazvalo štetne posljedice za Federaciju Bosne i Hercegovine, radi čega predlažemo donošenje zakona po hitnom postupku.

ZAKON O IZBORNIM JEDINICAMA I BROJU MANDATA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom osnivaju se višečlane izborne jedinice, uređuju izborne jedinice i broj mandata koji se dodjeljuju svakoj izbornoj jedinici, utvrđuje način dodjele mandata za Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, uzimajući u obzir geografska ograničenja u skladu sa demokratskim principima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja birača upisanih u Centralni birački spisak, te određuje struktura i broj delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

I. PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 2.

(1) Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH sastoji se od 98 poslanika koje neposredno biraju birači koji su upisani u Centralni birački spisak za glasanje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Mandat poslanika Predstavničkog doma Federacije BiH traje četiri godine.

(2) Određeni broj poslanika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti iz člana 5. ovog Zakona.

(3) Kompenzacijski mandati dodjeljuju se sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kao cjeline, u skladu sa članom 6. ovog Zakona.

(4) Najmanje četiri pripadnika svakog konstitutivnog naroda bit će zastupljeno u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH.

(5) Svaki birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanim izbornim jedinicama za koje je taj birač upisan u Centralni birački spisak. Ovaj glasački listić uzima se u obzir i za raspodjelu kompenzacijskih mandata.

I.A. VIŠEČLANE IZBORNE JEDINICE

Član 3.

U Federaciji BiH važe sljedeće višečlane izborne jedinice:

a) Od 98 članova Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koje neposredno biraju birači upisani u Centralni birački spisak za glasanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, 74 se bira iz 12 višečlanih izbornih jedinica, a 24 su kompenzacijski mandati izabrani s teritorije Federacije Bosne i Hercegovine u cjelini.

b) Ukupno 74 mandata iz višečlanih izbornih jedinica za Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine raspodjeljuje se na sljedeći način:

1) Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1 (Unsko-sanski kanton) i bira devet članova.

2) Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 2 (Posavski kanton), dijela Kantona 3 (Gradačac, Gračanica, Doboju-Istok), te birača iz Brčko Distrikta BiH upisanih u Centralni birački spisak za glasanje u Federaciji Bosne i Hercegovine, i bira šest članova.

3) Izborna jedinica 3 sastoji se od dijela Kantona 3 (Lukavac, Srebrenik, Tuzla, Čelić) i bira sedam članova.

4) Izborna jedinica 4 sastoji se od dijela Kantona 3 (Teočak, Banovići, Živinice, Kalesija, Sapna i Kladanj) i bira pet članova.

5) Izborna jedinica 5 sastoji se od dijela Kantona 4 (Doboju-Jug, Tešanj, Maglaj, Žepče, Zavidovići, Zenica i Usora) i bira osam članova.

6) Izborna jedinica 6 sastoji se od dijela Kantona 4 (Kakanj, Vareš, Olovo, Visoko i Breza) i bira tri člana.

7) Izborna jedinica 7 sastoji se od Kantona 5 (Bosansko-podrinjski kanton) i dijela Kantona 9 (Novi Grad-Sarajevo, Ilidža, Hadžići i Trnovo F BiH) i bira osam članova.

8) Izborna jedinica 8 sastoji se od Kantona 6 (Srednjo-bosanski kanton) i bira osam članova.

9) Izborna jedinica 9 sastoji se od Kantona 7 (Hercegovačko-neretvanski) i bira sedam članova.

10) Izborna jedinica 10 sastoji se od Kantona 8 (Zapadno-hercegovački kanton) i bira tri člana.

11) Izborna jedinica 11 sastoji se od dijela Kantona 9 (Ilijaš, Vogošća, Centar-Sarajevo, Stari Grad-Sarajevo, Novo Sarajevo) i bira osam članova.

12) Izborna jedinica 12 sastoji se od Kantona 10 i bira dva člana.

Član 4.

(1) Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na sljedeći način: broj birača upisanih u Centralni birački spisak za Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH, koji je utvrdila Centralna izborna komisija BiH godinu dana prije dana održavanja redovnih izbora, dijeli se s ukupnim brojem mandata koji se raspodjeljuju u izbornim jedinicama. Kako bi se utvrdio broj mandata koji pripadaju jednoj izornoj jedinici, dijeli se broj birača upisanih u Centralni birački spisak za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je dobijen u prethodnoj podjeli.

(2) Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na osnovu cijelih brojeva, raspodjeljuju se izbornim jedinicama na osnovu najvećeg decimalnog ostatka.

Član 5.

(1) U svakoj izornoj jedinici mandati se raspodjeljuju na sljedeći način: za svaku političku stranku i koaliciju, ukupan broj važećih glasova koje je politička stranka ili koalicija osvojila dijeli se sa 1, 3, 5, 7, 9, 11, i tako redom, sve dok je to potrebno za tu raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su "količnici". Broj glasova za nezavisnog kandidata je količnik tog kandidata.

(2) Količnici se redaju od najvećeg do najmanjeg. Mandati se dijele po redu, počev od najvećeg količnika, dok se ne raspodijele svi mandati izborne jedinice za određeni organ.

(3) Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata i nezavisni kandidat ne može sudjelovati u raspodjeli mandata ako ne osvoji više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića u izornoj jedinici.

Član 6.

Kompenzacijski mandati dodjeljuju se na sljedeći način:

a) U raspodjeli kompenzacijskih mandata mogu učestvovati samo političke stranke i koalicije koje su osvojile više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića za područje entiteta za koji je sačinjena kompenzacijska lista. Prvo se, prema formuli utvrđenoj u članu 5. ovog Zakona,

raspodjeljuje ukupan broj mandata za zakonodavni organ koji se dodjeljuju za teritoriju određenog entiteta, umanjen za broj mandata koje su osvojili nezavisni kandidati.

b) Od broja mandata koje je dobila lista političke stranke ili koalicije, primjenom ovog postupka, oduzima se broj mandata koje je ta politička stranka ili koalicija osvojila, prema postupku utvrđenom u članu 5. ovog Zakona. Preostali broj je broj kompenzacijskih mandata koji lista dobija.

c) Ako politička stranka ili koalicija dobije negativan broj mandata primjenom postupka iz tačke b) ovog člana, ta politička stranka ili koalicija zadržat će mandate dobijene u izbornim jedinicama, ali neće dobiti nijedan kompenzacijski mandat. U slučaju da jedna ili više listi dobiju negativan broj mandata, u skladu s tim se smanjuje broj mandata koji se raspodjeljuju prema postupku iz ovog člana, kako bi se sačuvao tačan broj mandata u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine izabranih sa teritorije određenog entiteta.

Član 7.

Kompenzacijski mandati koje osvoji politička stranka ili koalicija u skladu sa članom 6. ovog Zakona dodjeljuju se jedan po jedan kandidatima koji nisu izabrani sa liste kompenzacijskih mandata te političke stranke ili koalicije, od vrha liste pa sve dok mandati ne budu raspodijeljeni ili dok se lista ne iscrpi.

Član 8.

(1) Izuzetno od odredbi člana 6. ovog Zakona, politička stranka i koalicija koja na kandidatskoj listi za kompenzacione mandate nema više kandidata, a ima još osvojenih mandata za raspodjelu, može po obavještenju Centralne izborne komisije BiH u roku od 48 sati na propisanom obrascu dostaviti dopunsku kandidatsku listu za kompenzacione mandate u skladu s odredbama Izbornog zakona BiH.

(2) Postupak podnošenja dopunske kandidatske liste za kompenzacione mandate i formu obrasca iz stava (1) ovog člana Centralna izborna komisija BiH propisat će posebnim uputstvom.

Član 9.

(1) Ako prilikom raspodjele u skladu sa članovima 5., 6. i 7. ovog Zakona budu dobijeni identični količnici, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

(2) Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se najprije među kandidatima sa liste, od kojih je svaki dobio najmanje dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je dobila ta lista i to dodjelom mandata redoslijedom od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako ima još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima te liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

(3) Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na kandidatsku listu te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 7. ovog Zakona.

II. DOM NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 10.

(1) Sastav Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine će biti paritetan tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj delegata.

(2) Dom naroda sastoji se od pedeset osam delegata, i to po sedamnaest delegata iz reda svakog od konstitutivnih naroda i sedam delegata iz reda Ostalih.

(3) Delegate Doma naroda biraju kantonalne skupštine iz reda svojih zastupnika proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva.

(4) Broj delegata za Dom naroda koji se biraju u svakom kantonu srazmjerni su broju stanovnika kantona.

(5) U Domu naroda bit će najmanje jedan Bošnjak, jedan Hrvat i jedan Srbin iz svakog kantona koji imaju najmanje jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu.

(6) Delegate Bošnjake, Hrvate i Srbe iz svakog kantona biraju zastupnici iz reda tog konstitutivnog naroda u skladu sa izbornim rezultatima u zakonodavnom tijelu tog kantona.

(7) Kantonalna zakonodavna tijela biraju 58 delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, 17 iz reda bošnjačkog, 17 iz reda srpskog, 17 iz reda hrvatskog naroda i 7 iz reda Ostalih.

Član 11.

(1) Predstavници iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i reda ostalih u svakoj skupštini kantona biraju delegate iz svog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih u tom kantonu.

(2) Svaka stranka koja je zastupljena u odgovarajućim klubovima konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od tih klubova ima pravo nominirati jednog ili više kandidata na listi za izbor delegata tog određenog kluba iz tog kantona.

(3) Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja delegata koji se biraju, pod uslovom da zakonodavno tijelo kantona ima veći broj delegata iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i Ostalih, od broja delegata iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i iz reda Ostalih koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.

Član 12.

(1) Za svaki kanton, broj stanovnika iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda Ostalih se dijeli brojevima 1, 3, 5, 7, itd. sve dok je to potrebno za raspodjelu. Brojevi koji se dobiju kao rezultat ovih dijeljenja predstavljaju količnike svakog konstitutivnog naroda i Ostalih u svakom kantonu.

Svi količnici konstitutivnih naroda se ređaju zasebno po veličini tako što se najveći količnik svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih stavlja na prvo mjesto.

(2) U Domu naroda bit će najmanje jedan Bošnjak, jedan Hrvat i jedan Srbin iz svakog kantona koji imaju najmanje jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu.

(3) Centralna izborna komisija BiH će prilikom dodjele mandata za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH prvo izvršiti dodjelu najmanje jednog mandata srpskom, hrvatskom i bošnjačkom zastupniku iz svakog zakonodavnog tijela kantona koji imaju najmanje jednog takvog zastupnika u zakonodavnom tijelu tog kantona, u skladu sa stavom (2) ovog člana.

Član 13.

(1) Svaki zastupnik u kantonalnoj skupštini daje jedan glas za listu na kojoj je njegov odgovarajući klub.

(2) Izbor se vrši tajnim glasanjem.

Član 14.

Rezultat glasanja se dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH za konačnu raspodjelu mjesta. Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama ili kandidatu sa najvišim količnicima koji su rezultirali iz formule za proporcionalnu raspodjelu utvrđenu u članu 5. ovog Zakona. Kada lista dobije mandat, mandat se raspoređuje s vrha liste.

Član 15.

(1) Kada se ne izabere potreban broj delegata koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda svakog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih u datom zakonodavnom tijelu kantona, preostali broj delegata iz reda bošnjačkog, hrvatskog i srpskog naroda ili ostalih bira se iz drugog kantona, dok se ne izabere potreban broj delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda.

(2) Centralna izborna komisija BiH vrši ponovnu raspodjelu mjesta koja se ne mogu popuniti iz jednog kantona odmah po završetku prvog kruga izbora delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH u svim kantonima. Centralna izborna komisija vrši preraspodjelu tog mjesta neizabranom kandidatu koji ima najviši količnik na svim listama koje se kandidiraju za odgovarajući konstitutivni narod ili za grupu Ostalih u svim kantonima.

Član 16.

Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine na odgovarajući način će se koristiti za sva izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede:

a) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 1, Unsko-sanski kanton, bira se 5 delegata, uključujući 2 iz reda bošnjačkog, 1 iz reda hrvatskog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu i 2 iz reda srpskog naroda;

b) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 2, Posavski kanton, biraju se 3 delegata, uključujući 1 iz reda bošnjačkog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu, 1 iz reda hrvatskog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu i 1 iz reda srpskog naroda ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu;

c) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 3, Tuzlanski kanton, bira se 8 delegata, uključujući 3 iz reda bošnjačkog, 1 iz reda hrvatskog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu, 2 iz reda srpskog naroda i 2 iz reda Ostalih;

d) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 4, Zeničko-dobojski kanton, bira se 8 delegata, uključujući 3 iz reda bošnjačkog, 2 iz reda hrvatskog, 2 iz reda srpskog naroda i jednog iz reda Ostalih;

e) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 5, Bosansko-podrinjski kanton -Goražde, biraju se 3 delegata, uključujući 1 iz reda bošnjačkog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu, 1 iz reda hrvatskog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu i 1 iz reda srpskog naroda ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu;

f) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 6, Srednjobosanski kanton, bira se 6 delegata, uključujući 1 iz reda bošnjačkog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu, 3 iz reda hrvatskog, 1 iz reda srpskog naroda ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu i 1 iz reda Ostalih;

g) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 7, Hercegovačko-neretvanski kanton, bira se 6 delegata, uključujući 1 iz reda bošnjačkog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu, 3 iz reda hrvatskog i 1 iz reda srpskog naroda ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu i 1 iz reda Ostalih;

h) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 8, Zapadnohercegovački kanton, biraju se 4 delegata, uključujući 1 iz reda bošnjačkog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu, 2 iz reda hrvatskog i 1 iz reda srpskog naroda ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu;

i) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 9, Kanton Sarajevo, bira se 11 delegata, uključujući 3 iz reda bošnjačkog, 1 iz reda hrvatskog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu, 5 iz reda srpskog naroda i 2 iz reda Ostalih i

jj) iz zakonodavnog tijela Kantona br. 10, Kanton 10, bira se 4 delegata, uključujući 1 iz reda bošnjačkog ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu, 2 iz reda hrvatskog i 1 iz reda srpskog naroda ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u ovom zakonodavnom tijelu.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

(1) Izuzetno, ukoliko nakon provedbe izbora delegata iz svih zakonodavnih tijela kantona nedostaje određeni broj delegata iz reda jednog od konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih nedostajući mandat se dodjeljuje kandidatu iz reda tog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih koji je osvojio najveći broj

glasova na svim kantonalnim listama a nije izabran u zakonodavno tijelo kantona. Ovaj postupak će se provoditi sve do popune utvrđenog broja delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih.

(2) Odredba iz stava (1) ovog člana primijenit će se samo za Opšte izbore BiH koji će se održati 2018. godine ili do promjene odredbi Ustava Federacije BiH koje se odnose na izbor delegata za Dom Naroda Parlamenta Federacije BiH.

Član 18.

(1) Na sva pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjivat će se odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

(2) Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine dužna je uskladiti svoje akte sa ovim zakonom u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 19.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona je sadržan u Poglavlju **IV A. 5. 20. (1 d)** Ustava Federacije Bosne i Hercegovine kojim je propisano da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti kao i u **čl. IV.A.2.6.** koji utvrđuje obavezu održavanja pariteta kod određivanja sastava Doma naroda i izbora članova te u **čl.IV.A.2.8.** koji utvrđuje da je broj delegata za Dom naroda koji se biraju u svakom kantonu srazmjeran broju stanovnika kantona, s tim što se broj, struktura i način izbora delegata utvrđuju zakonom.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Članom 20.11 Izbornog zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08 i 37/08, 32/10, 15/12, 11/13, 18/13, 7/14, 31/16" propisano je da entiteti usklađuju svoje zakone i propise s ovim Zakonom u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 10.2 stav (1) Izbornog zakona BiH propisuje:

„Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovu smjernica iz ovog člana, utvrđuje broj mandata, kao i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

Nadalje, član 10.9 Izbornog zakona BiH propisuje obavezu Parlamentu Federacije BiH da svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata koji se dodjeljuju svakoj izornoj jedinici i koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni, uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja birača upisanih u Centralni birački spisak.

U skladu sa navedenim Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je u više navrata tražila od Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da postupi u skladu sa zakonskim obavezama koje proizilaze iz Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te se donošenjem jednog ovakvog zakona ispunjava i opravdani, više puta ponovljeni zahtjev Centralne izborne komisije BiH.

Također, nakon što su Rješenjem Ustavnog suda BiH objavljenom u Službenom glasniku BiH broj: 54/17 od 28.07.2017.godine odredbe člana 20.16A stav (2) tačke a. do j. Izbornog zakona BiH, prestale da važe od 29.07.2017.godine, postoji potreba da se u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine zakonski uredi broj, struktura i način izbora delegate u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH. Isto tako, odredba u Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine iz Člana 20.16 A (1) koja propisuje da se do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, raspodjela mjesta po konstitutivnom narodu koja je obično uređena Poglavljem 10, Potpoglavlje B ovog Zakona odvija u skladu s ovim članom, a koja je izvedena iz odrednice Ustava Federacije BiH sadržane u čl. IX.7. koja glasi "objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine na odgovarajući način će se koristiti za sva izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede", jasno je kako je neophodno uskladiti odredbe ovog federalnog zakona, kako sa odredbama Izbornog zakona BiH koji se odnose na izbor Doma naroda Parlamenta FBiH, tako i u odnosu na relevantne odredbe Ustava FBiH.

Predlagač smatra da bi donošenjem ovog zakona u najvećem mogućem dijelu bili uvaženi i stavovi koje je Evropska komisija za demokratiju putem prava (Venecijanska komisija) istakla u svom dokumentu "Kodeks dobrog vladanja u izbornim pitanjima - Smjernice i obrazloženje" broj 190/2002 usvojenom na 52. sjednici održanoj 18-19.10.2002. godine a na osnovu Smjernica za izbore koje je ova Komisija usvojila na 51. plenarnoj sjednici održanoj 5-6.7.2002. godine, u Tački 2.2. Jednaka glasačka moć : poslanička mjesta moraju biti jednako raspodjeljena po izbornim jedinicama.

i. Ovo mora da važi barem za izbore za donje domove parlamenta, kao i regionalne i lokalne izbore:

ii. Jednaka glasačka moć podrazumijeva jasnu i ravnomjernu raspodjelu poslaničkih mjesta po izbornim jedinicama na osnovu jednog od sljedećih kriterija raspodjele: broj stanovnika, broj državljana sa prebivalištem (uključujući maloljetna lica), broj registrovanih birača, i po mogućnosti broj stanovnika koji glasaju. Može se predvidjeti i odgovarajuća kombinacija ovih kriterija.

iii. Geografski kriterij i administrativne, ili možda historijske granice, mogu se uzeti u razmatranje.

iv. Dopustivo odstupanje od ove norme ne bi trebalo da bude veće od 10%, a nikako od 15%, osim u posebnim okolnostima (kada je riječ o zaštiti koncentrisane manjine, rijetko naseljene administrativne jedinice).

v. Da bi se garantovala jednaka glasačka moć, raspodjela poslaničkih mjesta mora se vršiti barem svakih deset godina, po mogućnosti izvan izbornog perioda.

vi. Za izborne jedinice sa više poslaničkih mjesta, ukoliko je moguće, poslanička mjesta treba raspodijeliti bez ponovnog utvrđivanja granica izbornih jedinica, koje po mogućstvu treba da se podudaraju sa administrativnim granicama.

vii. Kada se iznova utvrđuju granice izborne jedinice, što se mora činiti u sistemu izbornih jedinica sa jednim mjestom – to se mora uraditi:

- nepristrasno;

- bez štete po nacionalne manjine;

- uzimajući u obzir mišljenje nekog odbora, sa većinom nezavisnih članova od ukupnog broja članova; takav odbor treba po mogućnosti da uključuje geografa, sociologa i podjednak broj predstavnika stranaka, i ako je potrebno, predstavnike nacionalnih manjina.

Ovim zakonom se dakle u potpunosti osigurava da proces izbora članova Parlamenta Federacije BiH bude usklađen sa odredbama Ustava Federacije BiH i odredbama Izbornog zakona BiH. Donošenjem ovog zakona ispunit će se principi postavljeni od strane Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u odluci broj: U 23/14 na način da se osigurava demokratski mehanizam utvrđivanja broja, strukture i načina izbora delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH.

Na ovaj način je osigurano i rješenje problema koji trenutno postoji sa potpunom Klubova naroda u Domu naroda Parlamenta FBiH u slučaju da nedostaje određeni broj izabranih zastupnika u kantonalnim skupštinama.

IV – OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ODREDBI ZAKONA

Članom 1. precizira se materija samog zakona, objašnjava se da se ovim Zakonom formiraju i uređuju višečlane izborne jedinice, i broj mandata koji se dodjeljuju svakoj izornoj jedinici, koji su utvrđeni Izbornim zakonom BiH te struktura i broj delegata u Domu naroda.

Član 2. propisuje sastav Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH i određuje da se on sastoji se od 98 zastupnika koje neposredno biraju birači koji su upisani u Centralni birački spisak za glasanje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Takođe se propisuje da mandat poslanika Predstavničkog doma Federacije BiH traje četiri godine.

Nadalje, propisuje se da se određeni broj zastupnika bira iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, određuje se kako se dodjeljuju kompenzacijski mandati te da Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH utvrđuje broj mandata, granice višečlanih izbornih jedinica, kao i broj kompenzacijskih mandata i minimalna zastupljenost konstitutivnih naroda.

Član 3. propisuje broj izbornih jedinica i izračunati broj mandata iz svake od jedinica. Izračun je izvršen sukladno propisanoj formuli koja je identična formuli propisanoj Izbornim zakonom BiH.

Član 4. propisuje način, odnosno formulu za utvrđivanje broja mandata za izbornu jedinicu.

Članom 5. propisuje se način raspodjele mandata i to tako da se u svakoj izornoj jedinici mandati raspodjeljuju na način da se za svaku političku stranku i koaliciju, ukupan broj važećih glasova koje je politička stranka ili koalicija osvojila dijeli se sa 1, 3, 5, 7, 9, 11, i tako redom, sve dok je to potrebno za tu raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su "količnici". Broj glasova za nezavisnog kandidata je količnik tog kandidata. Količnici se redaju od najvećeg do najmanjeg. Mandati se dijele po redu, počev od najvećeg količnika, dok se ne raspodijele svi mandati izborne jedinice za određeni organ.

Članovima 6. , 7. i 8. propisuje se način dodjele kompenzacijskih mandata.

Članom 9. propisuje se i precizira način raspodjele direktnih mandata.

Član 10. propisuje sastav Doma naroda Parlamenta Federacije BiH.

Član 11. precizira način izbora delegata iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i reda ostalih u svakoj skupštini kantona koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.

Član 12. propisuje način određivanja strukture i broja delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH.

Član 13. propisuje način glasanja za odabir delegata.

Članom 14. precizirana je obaveza da se rezultat glasanja se dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH za konačnu raspodjelu mjesta, kao i način raspodjele mandata po listama.

Članom 15. predviđen je način popunjavanja Doma naroda u slučaju kada se ne izabere potreban broj delegata koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda svakog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih u datom zakonodavnom tijelu kantona na način da se preostali broj delegata iz reda bošnjačkog, hrvatskog i srpskog naroda ili ostalih bira iz drugog kantona, dok se ne izabere potreban broj delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda.

Član 16. propisao je način izračuna broja delegata koje svaki kanton delegira u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH i to na temelju popisa stanovništva iz 1991. godine što je u skladu sa Ustavom Federacije BiH. Pored toga, isto tako u skladu sa Ustavom Federacije BiH, ovim članom se uslovno propisuje da će se iz zakonodavnog tijela određenih kantona birati jedan delegat iz reda jednog od konstitutivnog naroda , ukoliko ima najmanje jedan takav zastupnik u tom zakonodavnom tijelu.

Članom 17. propisuje se da će se izuzetno, ukoliko među izabranim zastupnicima u zakonodavnim tijelima kantona nema dovoljan broj kandidata iz reda jednog naroda ili iz reda Ostalih mandat dodijeliti kandidatu iz reda tog naroda ili iz reda Ostalih koji je osvojio najveći broj glasova na svim kantonalnim listama, sve do popune propisanog broja delegata određenog kluba te da će se ta odredba iz stava (1) ovog člana primijenit će se samo za Opšte izbore BiH koji će se održati 2018. godine ili do promjene odredbi Ustava Federacije BiH koje se odnose na izbor delegata za Dom Naroda Parlamenta Federacije BiH.

Članom 18. predviđeno je da se na sva pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju odredbe Izbornog zakona Bosne i Hercegovine te usklađivanje akata Centralne Izborne Komisije BiH.

Članom 19. propisan je dan stupanja na snagu zakona.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.